

kládá činnost, jež se vztahuje na více osob buď současně nebo postupně, a proto pojem ten není naplněn sváděním nebo svedením jediné osoby ke vstupu do branných nebo pomocných útvarů; opatřování prostředků ve smyslu § 2 al. 4 zák. na ochr. rep. pak má na mysli pouze materiál věcný či jinou pomoc na rozdíl od materiálu lidského, jehož získávání k úkladům o republiku stíhá samostatný předpis § 2 al. 3 zák.

Podle uvedených důvodů posoudil nalézací soud skutek obžalovaného nesprávným výkladem zákona jen za trestný čin sdružování státu nepřátelského ve smyslu § 17 čís. 1 al. 2 zák. na ochr. rep. Bylo proto vyhověti zmáteční stížnosti státního zastupitelství, zrušiti rozsudek jako zmátečný podle § 281 čís. 10 tr. ř., a byť i nebylo lze při uplatňované jen hmotněprávní zmátečnosti — číselně uváděná zmátečnost podle § 281 čís. 5 tr. ř. doličující odpor právního výroku se skutkovým zjištěním je v podstatě jen doličováním zmátečnosti čís. 10 — uznati na odsouzení ve smyslu obžaloby, bylo podle § 288 čís. 3 tr. ř. právně podřaditi skutkově zjištěnou činnost obžalovaného pod předpisy § 9 tr. zák. a § 2 al. 1 zák. na ochr. rep. a uznati ho vinným tímto zločinem.

Čís. 4957.

Právem, jehož poškození přichází v úvahu s hlediska §§ 197, 199 d) tr. zák., nemůže býti právo veřejných úřadů vydávati veřejné listiny; toto právo je chráněno ustanovením § 320 f) tr. zák.

Vylákání zápůjčky je způsobením škody po rozumu §§ 197, 199 d) tr. zák. jen, věděl-li vypůjčitel od prvopočátku, že nebude s to zápůjčku zaplatiti, nebo měl-li od prvopočátku přímý úmysl zápůjčku nevrátiti.

I přestupek podle § 320 f) tr. zák. předpokládá úmysl padělatele (zfalšovatele) veřejné listiny, uvésti někoho listinou v omyl.

K otázce »vyřízení obžaloby« ve smyslu § 281 čís. 7 tr. ř.

(Rozh. ze dne 28. března 1934, Zm I 505/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmáteční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 25. dubna 1933, jímž byl obžalovaný podle čís. 2) § 259 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro zločin podvodu podle §§ 197, 199 d), 200 tr. zák.

Důvody:

Pochybenou je výtká, že obžaloba není (konečným) rozsudkem úplně vyřízena a rozsudek je zatížen zmatkem čís. 7 § 281 tr. ř., protože nalézací soud v rozsudku 1. nezabýval se souzenými skutky, pokud bylo žalováno, že stát utrpěl škodu na svém právu důvěry ve veřejné listiny; 2. neuvažoval o souzených skutcích s podpůrného hlediska přestupku podle § 320 f) tr. zák.

Skutky obžalobou stíhanými bylo vylákání zápůjček na svědcích S-ovi, T-ovi a K-ovi obžalovaným padělanými listinami veřejnými a co do těchto skutků byl obžalovaný rozsudkem bez výhrady a bez omezení

zproštěn, čímž obžaloba úplně vyřízena. Že obžaloba předpokládala dvojí směr poškozovacího úmyslu obžalovaného, neměnilo nic na jednotnosti stíhaných a souzených skutků a nerozdělilo jednotné jednání obžalovaného o tu kterou z dotčených tří zápůjček s tím kterým půjčitelem ve skutky dva. Byla tím jen uplatňována vedle materiální (majetkové) škody půjčitelů další skutečnost, dostatečná podle názoru obžalobcova i sama o sobě k opodstatnění zákonné známky poškozovacího úmyslu pachatelova. Nedostatkem úvah o této skutečnosti není způsobena ani formální vadnost a zmatečnost rozsudku podle čís. 5 § 281 tr. ř. Stížností uplatňované právo veřejných úřadů vydávati veřejné listiny a důvěra ve veřejné listiny, přesněji důvěra obecnstva, že veřejná listina je vydána veřejným úřadem v ní uvedeným, jsou chráněny již ustanovením § 320 f) tr. zák., zakazujícím a trestajícím padělání a falšování veřejných listin, i když se stane bez podvodného (poškozovacího) úmyslu. Žádá-li přes to poukazem na ustanovení § 197 tr. zák. — viz úvod § 199 tr. zák. — zákon i pro zločin § 199 d) tr. zák. poškozovací úmysl, je zřejmé, že právem, jehož poškozování přichází s hlediska §§ 197, 199 d) tr. zák. v úvahu, nemůže býti uvedené »právo«, jež je paděláním anebo zfalšováním veřejné listiny nezbytně poškozeno. Skutková podstata zločinu podle §§ 197, 199 d) tr. zák. nebyla by tedy ve známce poškozovacího úmyslu opodstatněna rozsudečným zjištěním, že utrpěl stát škodu na svém právu důvěry ve veřejné listiny a že padělání dotčených listin bylo zásahem do nahoře uvedeného práva veřejných úřadů a tím i újmou pro státní moc. Důsledkem toho netýká se nedostatek tohoto zjištění a nedostatek úvah o naznačeném směru klamu a zlého úmyslu obžalovaného skutečnosti rozhodné a nezakládá zmatečnost rozsudku ani podle čís. 5 § 281 tr. ř.

Druhou nahoře uvedenou výtkou pak je vpravdě namítáno, že soud nesrovnával souzené jednání obžalovaného se všemi zákonnými ustanoveními, která se mohou k němu vztahovati, čili že sprostující výrok je výsledkem neúplného a proto nesprávného použití zákona a proto zmatečným podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. Než ani v tomto smyslu námitka neobstojí. Jelikož podle ustálené judikatury — srovnej nálezy čís. 4175, 3997, 3314, 2859 sb. n. s. a jiné — předpokládá i přestupek § 320 f) tr. zák. úmysl padělatele nebo zfalšovatele veřejné listiny oklamati třetí osobu, přesněji uvésti někoho listinou v omyl, je výrokem rozhodovacích důvodů, že obžalovaný předkládá listiny při půjčkách neučinil tak, aby jich použitím někoho oklamal, popřena a vyloučena podstatná známka skutkové podstaty uvedeného přestupku a tím zprošťující výrok uveden v soulad se zákonem, i pokud přichází v úvahu podpůrné hledisko § 320 f) tr. zák., třebaže to stížnost opětně ve vývodech o zmatečném důvodě čís. 5 § 281 tr. ř. popírá; i nebylo proto třeba úvah, zda šlo v padělcích obžalovaného o listiny veřejné.

Pokud pak jde o poslední námitku hmotněprávní, opřenu poukazem na čís. 9 a) § 281 tr. ř., netřeba se vypořádati s názorem stížnosti, že je s hlediska zločinu podle §§ 197, 199 d) [a zřejmě i s hlediska přestupku § 320 f)] tr. zák. nerozhodno, zdali okolnost veřejnou listinou osvědčená — v této trestní věci okolnost, že jsou možné srážky měsíčních 230 Kč s platu obžalovaného — je větší nebo menší důležitosti a že

uvedená okolnost měla v této trestní věci podstatnou důležitost, protože byla půjčitelům pohnutkou k poskytnutí zápůjček. Neboť rozsudkem není nikde vysloveno a není jím ani naznačeno, že důvodem zproštění obžalovaného byl i podřadný význam uvedené okolnosti. Takového smyslu nemá obzvláště, třebaže stížnost tak tvrdí, věta rozhodovacích důvodů, že údaje, správně obsah padělaných listin byly (byl) správné (správný) až na okolnost, že obžalovaný má možnost srážek 230 Kč (měsíčně). Větou tou vymezil a určil si toliko soud, ve které části nutno přezkoumati obsah listiny jako úmyslný klam; to je zřejmo z připojené věty, že obžalovaný mohl býti přesvědčen, že také ony srážky mu budou povoleny, jak o ně žádal; a důvodem zproštění pak je, že soud nepokládal klamací úmysl za prokázaný.

Jelikož je rozsudek podle toho, co uvedeno, po stránce právní bezvadný, stane se zprošťující výrok vratkým jen když a pokud dokáže stížnost formální vadnost skutkových závěrů pro sprošťující výrok v tom aneb onom směru rozhodných. Toto nedokázala stížnost co do zločinu podvodu. Vylákání zápůjčky je způsobením škody po rozumu § 197, tudíž i § 199 d) tr. zák. podle ustálené judikatury — srovnej nálezy čís. 4270, 856 sb. n. s. — jen, věděl-li vypůjčitel od prvopočátku, že nebude s to zápůjčku zaplatiti, nebo měl-li dokonce od prvopočátku přímý úmysl zápůjčku nevrátiti. V tomto směru rozsudek vyslovuje, že soud nenabyl přesvědčení, že obžalovaný měl už při uzavírání zápůjček úmysl podvodný a odůvodňuje závěr větami, že plat obžalovaného nesloužil jedině za záruku a obžalovaný měl možnost i jinak se zaručiti a finanční prostředky si opatřiti, takže oněm závazkům plně dostáti mohl. Dostál-li obžalovaný skutečně svým závazkům, nemá pro uvedený závěr význam okolnost stížností namítaná, že podle listiny uložené ve spisu byl plat obžalovaného obstaven tak, že další obřady byly prakticky bezvýznamné, přesněji bezúspěšné; opomenutím uvedené listiny — stížností vytýkaným — nestal se tudíž rozsudek neúplným co do skutečnosti rozhodné, jak předpokládá zmatek čís. 5 § 281 tr. ř. Další vad stížností uvedenému závěru nevytýká a jelikož jím je zprošťující výrok ohledně zločinu §§ 197, 199 d) (200) tr. zák. dostatečně opřen, protože je jím vyloučen podstatný znak zločinu, nemůže stížnost míti úspěch, pokud se domáhá odsouzení obžalovaného pro onen zločin.

Čís. 4958.

Jde o zločin zneužití moci úřední ve smyslu § 101 tr. zák., nikoli jen o zločin podle § 181 tr. zák., poškozoval-li soudní úředník, pověřený pracemi v listovně, strany i stát tím, že neoprávněně za zády berního úřadu kolky a poplatky vyměřoval, vybíral a si ponechával, dotyčné úřední úkony bernímu úřadu zatajoval a tak řádné vyměňování a vymáhání poplatků znemožňoval.

(Rozh. ze dne 28. března 1934, Zm I 685/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmatečnou stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu